

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ - 9190018

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Ημερομηνία Εξαγωγής: 20/10/2024

Σχολική Μονάδα: 1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ - 9190018

Στόχος Βελτίωσης:

Ανάδειξη των προβλημάτων που αφορούν στη σχολική στέγη και τους σχολικούς χώρους (τάξεις, βιβλιοθήκες, αίθουσες εκδηλώσεων και συνεδριάσεων, αυλές κλπ) σε σχέση με την ανάπτυξη του προγράμματος και τις ανάγκες των παιδιών της προσχολικής ηλικίας, στη Γενική και την Ειδική Εκπαίδευση.

Ανάδειξη των εκπαιδευτικών, παιδαγωγικών και εργασιακών προβλημάτων που δημιουργούνται από το υφιστάμενο πλαίσιο του διδακτικού ωραρίου των νηπιαγωγών. Διατύπωση προτάσεων και λύσεων.

Σχέδιο Δράσης: Καταγραφή και διερεύνηση της σημασίας των σχολικών χώρων (τάξεις, βιβλιοθήκες, αίθουσες εκδηλώσεων και συνεδριάσεων, αυλές κλπ) και των κτιριακών υποδομών που συντελούν και αρμόζουν στην ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών προσχολικής ηλικίας, στη Γενική και την Ειδική Εκπαίδευση. Αποτύπωση των προβλημάτων που αφορούν στο διοικητικό έργο, σε συνδυασμό με το διδακτικό ωράριο των Νηπιαγωγών.

Άξονας: Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

Συντονιστής Δράσης: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Οι σχολικοί χώροι έχουν παιδαγωγική σημασία γιατί επηρεάζουν τη διαδικασία διδασκαλίας/μάθησης και συμβάλλουν στην ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/τριών. Οι χώροι του Νηπιαγωγείου οφείλουν να εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή του ΑΠ, να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τους ρυθμούς ανάπτυξης κάθε παιδιού, να είναι φιλικό, προσβάσιμο, να διευκολύνεται η κίνηση και το παιχνίδι, να ευθαρρύνεται η ενεργητική-βιωματική μάθηση και να ενισχύονται η συλλογικότητα, η επικοινωνία, η συνεργασία και η αλληλεπίδραση όλων, να διαθέτουν επαρκή και κατάλληλο εξοπλισμό.

Πολλά Νηπιαγωγεία στεγάζονται ή σε ακατάλληλα προκάρ ή σε κτήρια με σοβαρή έλλειψη υποδομών και συντήρησης, με μεγάλη παλαιότητα, με ελλιπή κρατική χρηματοδότηση, με χρόνια εγκατάλειψη. Επιτάσσεται η ανάδειξη ευθυνών και συνεπειών, η διαμόρφωση ενός προγράμματος σχολικής στέγης άμεσης προτεραιότητας, με την επαναλειτουργία του ΟΣΚ ως αποκλειστικού δημόσιου φορέα, με όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων (σχεδιασμό - υλοποίηση - ανέγερση - εξοπλισμό), χωρίς υποθήκευση δημόσιου χώρου σε ιδιώτες ή εταιρείες. Άμεση πολεοδομική και νομική προτεραιότητα σε ό,τι αφορά στη σχολική στέγη.

Η διάκριση που υπάρχει (ανομοιόμορφα ωράρια μεταξύ νηπιαγωγών, αλλά και σε σχέση με τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς ΠΕ), χωρίς να προβλέπεται είτε αντίστοιχη κλιμάκωση ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας, είτε ανάλογη αμοιβή, αποτελεί κατάφωρη αδικία και διάκριση που συνεχίζεται, σε αντίθεση με κάθε έννοια ισονομίας, ισότητας, ίσης αμοιβής και αναγνώρισης για ίσης αξίας εργασία που παρέχεται.

Άμεσα επιβάλλεται: Ο υπολογισμός του ωραρίου σε όλα τα Νηπιαγωγεία, ανεξαρτήτως οργανικότητας, ανάλογος με αυτόν των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας.

Οι χρονικές περίοδοι της υποδοχής, αποχώρησης, ώρας σίτισης και διαλείμματος να λογίζονται ως διδακτικό ωράριο.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων για την κατάσταση των κτηριακών υποδομών και των σχολικών χώρων, στη Γενική και Ειδική Αγωγή.
2. Συμμετοχή σε πανελλαδική επιστημονική ημερίδα για την ανάδειξη της σχέσης χώρου και μάθησης, καθώς και την ανάδειξη των προβλημάτων, των ελλείψεων, των αιτιών και των συνεπειών που σχετίζονται με τη σχολική στέγη στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. (Μάρτιος 2024).
3. Συμμετοχή σε διαδικτυακή εκδήλωση για το ωράριο των Νηπιαγωγών για την αποκατάσταση της ισονομίας, της ισότητας και την κατάργηση των διακρίσεων. (Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2024).
4. Ηλεκτρονικές Εκδόσεις πρακτικών των εκδηλώσεων. (Απρίλιος - Ιούνιος 2024).

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Για την υλοποίηση της δράσης απαιτούνται:

1. Η ανάλυση ερευνητικών δεδομένων.
2. Η συνεργασία με μέλη της επιστημονικής κοινότητας που μελετούν τη σχέση χώρου και μάθησης στις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές διαστάσεις της.
3. Η χρήση ΤΠΕ για την αναμετάδοση της ημερίδας. Η χρήση ηλεκτρονικών μέσων καταγραφής, απομαγνητοφώνησης, σελιδοποίησης και δημοσίευσης του υλικού που θα παραχθεί.
4. Η αναζήτηση σχετικής αρθρογραφίας και επιστημονικών προσεγγίσεων που αναφέρονται στο ζήτημα.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

1. Η ανάδειξη όλων των κοινωνικών, οικονομικών και επιστημονικών παραμέτρων που σχετίζονται με τη σχέση σχολικού χώρου και μάθησης.
2. Η κατάδειξη των προβλημάτων και των ευθυνών που αφορούν στη στάση και τις ενέργειες της Πολιτείας στο ζήτημα των σχολικών χώρων.
3. Η συμμετοχή των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας στις δράσεις.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

1. Η υλοποίηση των δράσεων και της ηλεκτρονικής έκδοσης.
2. Η ενημέρωση για τα προβλήματα και η διάχυση των προβληματισμών και των αιτημάτων στην ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα.

3. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην επιστημονική ημερίδα.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Στο συγκεκριμένο σχέδιο δράσης που επιλέξατε ως σχολική μονάδα να εφαρμόσετε, η αναγκαιότητα υλοποίησης, οι αναφορές στη στόχευση, στις ενέργειες, στα μέσα/πόρους, στα κριτήρια και στις διαδικασίες αξιολόγησης του σχεδίου δράσης **απαιτείται να επικεντρώνονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σχολικής σας μονάδας** και να αποσκοπούν στην περαιτέρω βελτίωσή της.

Β. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

3 Μαρτίου 2024: Συμμετοχή σε πανελλαδική διαδικτυακή ημερίδα με θέμα: «Η σημασία των σχολικών χώρων και των κτιριακών υποδομών στην ανάπτυξη των παιδιών σχολικής και προσχολικής ηλικίας. Ερευνητικά δεδομένα και επιστημονικές προσεγγίσεις». Εισηγητές/ Εισηγήτριες: **1. Γιώργος Χριστόπουλος**, μέλος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ και Πρόεδρος ΟΙΕΛΕ. **2. Κυριακή Τσουκαλά**, Ομ. Καθηγήτρια του Τμήματος Αρχιτεκτόνων - Μηχανικών, του ΑΠΘ. **3. Μανώλης Δανδουλάκης**, Πρόεδρος Σωματείου εργαζομένων στην ΚΤΥΠ.

19 Μαΐου 2024: Διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα: «Αναστοχασμοί και προτάσεις για το παρόν και το μέλλον της προσχολικής εκπαίδευσης», με εισηγήτριες/εισηγητές τις: 1. **Σοφία Αυγητίδου**, Καθηγήτρια στο Τμήμα Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής του ΑΠΘ. 2. **Κορίνα Χατζηνικολάου**, Καθηγήτρια στο Τ.Ε.Π.Α.Ε του ΑΠΘ.

Απρίλιος - Μάιος 2024: Ηλεκτρονική Έκδοση πρακτικών ημερίδας.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, τόσο ως προς το περιεχόμενο, όσο και χρονολογικά.

Αποτελέσματα της Δράσης

- α) Η διαρκής ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών με τη μαζική συμμετοχή τους στις δράσεις.
- β) Η ανάδειξη των αιτιών και συνεπειών της υποχρηματοδότησης των Σχολείων και της ανυπαρξίας συνολικού σχεδιασμού για τη σχολική στέγη.
- γ) Η ανάδειξη της σημασίας των σχολικών χώρων και των κτιριακών υποδομών για την ασφάλεια και την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας.
- δ) Η αναγκαιότητα ενίσχυσης των δημόσιων θεσμών αντισταθμιστικής αγωγής, για τις οποίες την ευθύνη συγκρότησής τους έχει το ΥΠΑΙΘΑ, σε σχέση με τις απαιτούμενες εκπαιδευτικές ανάγκες.
- ε) Η καταγραφή των παραπάνω σε ηλεκτρονική έκδοση, που διευκολύνει τη διάχυση και τη συζήτηση στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

- α) Η συμβολή των εκπαιδευτικών στον αγώνα για την υπεράσπιση της δημόσιας δωρεάν παιδείας.
- β) Η συνεργασία με κοινωνικούς, πανεπιστημιακούς και εκπαιδευτικούς φορείς.
- γ) Η πληρότητα των ερωτηματολογίων καταγραφής και αποτύπωσης των στοιχείων για υποδομές, ανάγκες, ελλείψεις των σχολείων.
- δ) Η μαζική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας είναι:

- α) Η απουσία διαλόγου με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών, με ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο επιλέγει τη λογική της επιβολής και του αυταρχισμού. Το γεγονός ότι οι προτάσεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου, η γνώμη και οι απόψεις των εκπαιδευτικών δεν συζητούνται, με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας.
- β) Με ευθύνη της Πολιτείας και του Υπουργείου Παιδείας δεν αντιμετωπίζονται οι σύνθετες κοινωνικές, οικονομικές, ψυχικές και εκπαιδευτικές ανάγκες, στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.
- γ) Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις συνθήκες έντονης διοικητικής πίεσης υποβαθμίζουν τις δημοκρατικές λειτουργίες και απαξιώνουν τον ρόλο των εκπαιδευτικών.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Video 1: <https://youtube.com/live/OgIkwN4iERg?feature=share>

Video 2: <https://youtube.com/live/yX6iiZItuwg?feature=share>

Κείμενο 1:

http://doe.gr/wp-content/uploads/2024/05/%CE%A0%CE%A1%CE%91%CE%9A%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%91-3_3.pdf

Κείμενο 2: <https://doe.gr/%cf%80%cf%81%ce%b1%ce%ba%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ac-19-5-2024/>

Παιδαγωγικές ταινίες:

<http://doe.gr/%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%B2%CE%AF%CE%BD%CF%84%CE%B5%CE%BF-2024/>

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι εισηγήσεις των εκδηλώσεων και οι συζητήσεις που ακολούθησαν, καθώς και τα συμπεράσματα που αποτυπώθηκαν είχαν σημαντικό επιμορφωτικό χαρακτήρα. Ιδιαίτερα το υλικό των υποτιτλισμένων ταινιών που παρήχθη, αποτελεί σημαντική συμβολή στην ιστορία της εκπαίδευσης και της παιδαγωγικής επιστήμης.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Η διάχυση των εισηγήσεων της εκδήλωσης και ο πολλαπλασιασμός παρόμοιων πρακτικών επεξεργασιών στο συγκεκριμένο ζήτημα, όπου αναδεικνύονται με έμφαση τα παρακάτω:

Η παιδαγωγική σημασία που ενέχει ο σχολικός χώρος επηρεάζει καθοριστικά τη διαδικασία της διδασκαλίας και της μάθησης και συμβάλλει στην ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/τριών (βιολογική, συναισθηματική, γνωστική). Ο χώρος του Σχολείου, εσωτερικός και εξωτερικός, οφείλει να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή ενός προγράμματος το οποίο να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τους ρυθμούς ανάπτυξης όλων των παιδιών. Κάθε Σχολείο, πρέπει να λειτουργεί σε κατάλληλο χώρο, να διαθέτει επαρκή και κατάλληλο εξοπλισμό, να διαθέτει εσωτερικό και εξωτερικό χώρο διαμορφωμένο με τρόπο που να διευκολύνεται η κίνηση και το παιχνίδι, να ευθαρρύνεται η ενεργητική-βιωματική μάθηση και να ενισχύονται η συλλογικότητα, η ανάληψη πρωτοβουλιών, η επικοινωνία, η συνεργασία και η αλληλεπίδραση όλων των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η ανάδειξη του προβλήματος των σχολικών χώρων και των κτιριακών υποδομών, η ανάδειξη ευθυνών και συνεπειών, με σκοπό την ενεργοποίηση της Πολιτείας στην κατεύθυνση της διαμόρφωσης ενός προγράμματος σχολικής στέγης, άμεσης προτεραιότητας, με την επαναλειτουργία του ΟΣΚ ως αποκλειστικού δημόσιου φορέα, που θα έχει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων (σχεδιασμό - υλοποίηση - ανέγερση - εξοπλισμό). Η δημοσιοποίηση του προβλήματος της ασφάλειας των παιδιών και των εκπαιδευτικών όταν μάλιστα οι νηπιαγωγοί καλούνται να ανταπεξέλθουν σε πολλαπλούς ρόλους, άσχετους με την παιδαγωγική διαδικασία, κατά τη διάρκεια παροχής του αλλά και των κινδύνων που εγκυμονούν όταν στην πλειοψηφία των νηπιαγωγείων υπάρχει μόνο ένας ενήλικος με 25 παιδιά.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Περαιτέρω καταγραφή και χαρτογράφηση των κτιριακών υποδομών, των αναγκών σε εκπαιδευτικούς, σε υλικοτεχνικές υποδομές, σε εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό υλικό, καθώς και υλοποίηση από την Πολιτεία των προτάσεων για ασφάλεια των σχολικών κτιρίων και ανέγερση νέων κτιριακών υποδομών.

Διεκδίκηση με όλα τα μέσα και για το επόμενο έτος, της εφαρμογής της ισονομίας, της ισότητας, της ίσης αμοιβής και αναγνώρισης για ίσης αξίας εργασία που παρέχεται με εξίσωση του ωραρίου όλων των εκπαιδευτικών ολιγοθέσιων με αυτό των πολυθέσιων, δηλαδή αντίστοιχη κλιμάκωση ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας, είτε ανάλογη αμοιβή καθώς και οι χρονικές περίοδοι της υποδοχής, αποχώρησης, ώρας σίτισης και διαλείμματος να λογίζονται ως διδακτικό ωράριο.

Εξασφάλιση της στοιχειώδους ασφάλειας για παιδιά και εκπαιδευτικούς με δεύτερο εκπαιδευτικό καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Περαιτέρω καταγραφή και χαρτογράφηση των κτιριακών υποδομών, των αναγκών σε εκπαιδευτικούς, σε υλικοτεχνικές υποδομές, σε εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό υλικό, καθώς και υλοποίηση από την Πολιτεία των προτάσεων για ασφάλεια των σχολικών κτιρίων και ανέγερση νέων κτιριακών υποδομών.